
Revista Meridian Transorizontic

COLEGIUL „MIHAI EMINESCU” DIN SOROCA

1. Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca – partener în proiectul ERASMUS+ „Mental Health Matters” (p1-2)
2. Decada catedrei științe rease. Universul mitei și cel al forței. (p3)
3. Ziua Mondială a Numărului Pi, celebrată prin activități STEAM la Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca (p4)
4. Seminar informativ-educativ: Țigara electronică: de la curiozitate la dependență (p5)
5. Tenis de masă- rolul activităților sportive în mediul educațional (p6-7)
6. Excelența în formarea pedagogică: de la teorie la practica vie în sălile de clasă (p8)
7. APA – O RESURSA VITALĂ CARE NECESITĂ O GESTIUNE SUSTENABILĂ (p9)
8. Ziua Mondială a Apei – între educație, conștientizare și realități actuale (p10)
9. Atelierul „Cine rezolvă mai bine? Elevul sau AI?” (p11)
10. Impactul stagiului de practică ce precede probele de absolvire asupra elevilor de la specialitatea Învățământ primar, calificarea Învățător (p12)
11. Dincolo de examen: Profesorul de matematică între rigoare și empatie (p13)
12. Standarde de competență. Metodologia de implementare a standardelor de competență. (p14)
13. Inteligența artificială – aliat sau risc? Elevii Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca învață să o folosească responsabil (p15-16)
14. Feedback-ul constructiv și rolul său în motivarea elevilor la orele de geografie (p17-18)
15. Participare la instruirea „Rezervarea, Promovarea și Cultivarea obiectivelor de patrimoniu” (p19)
16. Excursiile- instrument educațional complex în formarea elevilor de la specialitatea turism (p20 -21)
17. ”Eugen Doga, notele care ne unesc cu cerul... : O celebrare a spiritului național la ceas de primăvară” (p22-23)
18. Excursiile- instrument educațional complex în formarea elevilor la specialitatea turism (p24)
19. Ziua Mondială a Asistenței Sociale marcată printr-o vizită de studiu a elevilor la Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca (p25)

COLEGIUL „MIHAI EMINESCU” DIN SOROCA – PARTENER ÎN PROIECTUL ERASMUS

+ „MENTAL HEALTH MATTERS”

Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca a fost selectat în calitate de partener în cadrul proiectului internațional ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-NE – „Mental Health Matters: Strengthening VET and Social Assistance Capacities (MHM)”, nr. 101242608 . Proiectul este implementat în perioada 01 ianuarie 2026 – 31 decembrie 2028 și este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+.

Un parteneriat internațional pentru consolidarea capacităților în domeniul sănătății mintale

Proiectul este coordonat de EDEX – Educational Excellence Corporation Limited (Cipru) și reunește instituții din Cipru, Moldova, Italia și Grecia . Din Republica Moldova participă mai multe instituții de învățământ profesional tehnic, inclusiv Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Scopul principal al proiectului este consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ profesional tehnic (IPT) din domeniul asistenței sociale, pentru a îmbunătăți formarea viitorilor specialiști în identificarea timpurie și intervenția non-ofensivă în cazul problemelor de sănătate mintală la tineri.

De ce „Sănătatea mintală contează”?

Sănătatea mintală a tinerilor reprezintă o provocare majoră la nivel european și global. În acest context, proiectul MHM își propune:

- integrarea mai eficientă a tematicii sănătății mintale în curriculumul de asistență socială;
- dezvoltarea competențelor elevilor privind identificarea semnelor timpurii ale dificultăților emoționale și mintale;
- promovarea intervenției timpurii și non-ofensive;
- consolidarea capacităților didactice ale profesorilor din domeniu.

Primele activități: colectarea datelor prin chestionare

Activitățile proiectului au început deja prin aplicarea unor chestionare adresate atât elevilor, cadrelor didactice cât și profesioniștilor din domeniul asistenței sociale.

Chestionarul pentru elevi urmărește să evalueze:

- nivelul de pregătire perceput în lucrul cu tineri care se confruntă cu probleme de sănătate mintală;
- gradul de încredere în identificarea semnelor timpurii;
- capacitatea de a iniția discuții respectuoase și non-stigmatizante;
- relevanța metodelor de predare utilizate (studii de caz, jocuri de rol, stagii practice etc.) .

În paralel, chestionarul pentru cadrele didactice analizează:

- modul în care este predată sănătatea mintală în cadrul programelor de formare;
- existența unui curs dedicat sau integrarea temei în diferite discipline;
- capacitatea instituțională de a oferi educație adecvată în domeniu;
- gradul de pregătire al absolvenților pentru a lucra cu beneficiari cu dificultăți mintale ușoare sau moderate .

Chestionarul pentru profesioniștii din domeniul asistenței sociale urmărește să evalueze:

- frecvența cu care întâlnesc în practică beneficiari (copii, tineri, părinți) cu dificultăți legate de sănătatea mintală;
- tipurile de probleme cel mai des întâlnite (anxietate, depresie, dificultăți comportamentale, traumă, consum de substanțe, stres parental);

- nivelul de încredere în identificarea timpurie a semnelor de dificultate și în inițierea unor discuții respectuoase și non-stigmatizante;
- metodele și strategiile utilizate în intervențiile timpurii (ascultare activă, abordări bazate pe puncte forte, colaborare interdisciplinară, referire către servicii specializate);
- claritatea rolului profesional și a limitelor acestuia în gestionarea cazurilor cu componentă de sănătate mintală;
- gradul de sprijin oferit de organizație și nivelul de colaborare cu specialiști în sănătate mintală;
- principalele provocări întâmpinate (lipsa formării specializate, acces limitat la servicii, stigmatizare, volum mare de muncă, povară emoțională, căi neclare de referire);
- nevoile de formare suplimentară și domeniile prioritare de dezvoltare profesională (identificare timpurie, comunicare non-stigmatizantă, abordări informate de traumă, intervenție în situații de criză, autoîngrijire și prevenirea epuizării);
- exemple de bune practici și sugestii pentru îmbunătățirea abordării problemelor de sănătate mintală în serviciile de asistență socială.

Rezultatele acestor chestionare vor sta la baza îmbunătățirii curriculumului și a abordărilor didactice, contribuind la crearea unui sistem educațional mai adaptat nevoilor reale ale societății.

Impactul asupra comunității educaționale

Participarea Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca în acest proiect reprezintă:

- o oportunitate de dezvoltare profesională pentru cadrele didactice;
- o șansă pentru elevi de a beneficia de o formare modernă, aliniată standardelor europene;
- o contribuție directă la promovarea sănătății mintale și reducerea stigmatizării în rândul tinerilor.

Prin implicarea activă în proiectul „Mental Health Matters”, instituția noastră își reafirmă angajamentul pentru excelență educațională și pentru formarea unor specialiști competenți, empatici și bine pregătiți pentru provocările actuale din domeniul asistenței sociale.

Directoarea Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca,
Tatiana VIȘNIOVAIA, manager de proiect

DECADA CATEDREI ȘTIINȚE REALE

UNIVERSUL MINTEI ȘI CEL AL FORȚEI

Luni
16.03.26

- Deschiderea Decadei Catedrei cu genericul: **Mintea calculează, mâinile experimentează, voința învinge.**
- Flashmop „ Ziua mondială a numărului Pi,, Holul colegiului 11.30, Braniște Iuliana prof. de matematică
- Totalizarea proiectului educațional: „14Martie - Ziua mondială numărului Pi”, lecția 8 în cancelarie, Braniște Iuliana prof. de matematică

Marti
17.03.26

Seminar informativ-educativ:
„Țigara electronică, din curiozitate la dependență”
Lecția 8 / 14:35 aud. 69
Sîrbu Cristina, prof. de chimie/biologie

Miercuri
18.03.26

Activitate extracurriculară:
„Tenis de masă”,
lecția 8 / 14:35 Sala sportivă
Fiodorciuc V., prof. de educație fizică

joi
19.03.26

- Lecție cu public la Practica „Arii Curriculare II” grupa 32, prof. Dubciuc L. direc. adj. pentru instruire practică și producere, Liceul P. Rareș, ora 10.30
- Activitate extracurriculară: TVC „Zâmbete și descoperiri geografice” Lecția 8 / 14:35 Sala mare prof. Nosov V, Fiodorciuc D, Tanas D.

Vineri
20.03.26

- Activitate extracurriculară: „Ziua mondială a apei”, 11.30 holul colegiului, Nosov V., prof. de geografie
- Atelier: Inteligența artificială (Cine rezolvă mai bine? Elevul sau AI), gr 31 lecția 4/ cab. de informatică Braniște Ivan prof. de informatică

Catedra Științelor Reale
- izvor de cunoaștere vie,
Unde mintea gândește,
cercetează și scrie.
Prin logică, curiozitate și
muncă mereu,
Descoperim lumea - pas
cu pas, tot mai greu.

ZIUA MONDIALĂ A NUMĂRULUI PI, CELEBRATĂ PRIN ACTIVITĂȚI STEAM LA

LA COLEGIUL „MIHAI EMINESCU” DIN SOROCA

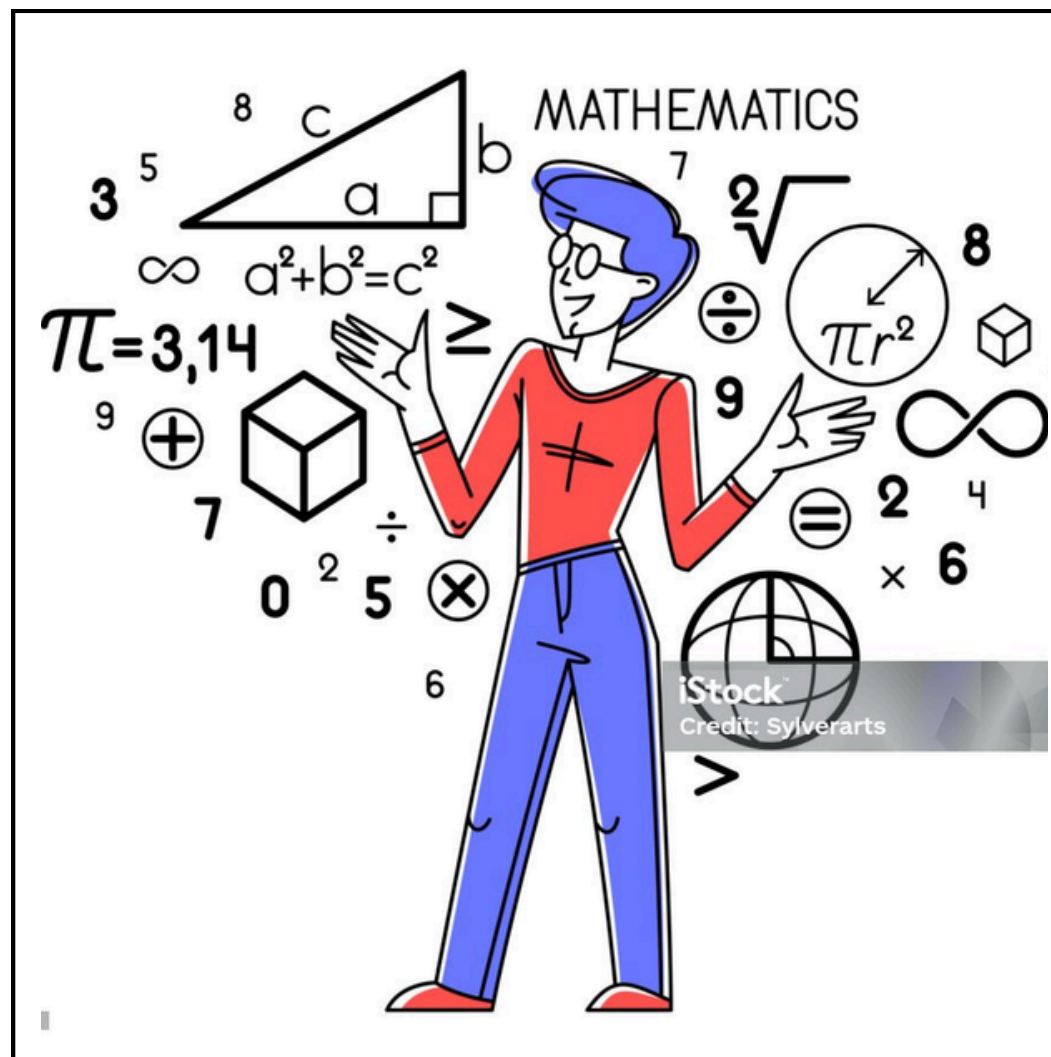
În data de 16 martie 2026, în cadrul decadei Catedrei Științe Reale, la Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca a fost celebrată Ziua Mondială a Numărului Pi (π) printr-o serie de activități educative și creative, desfășurate în cadrul unui proiect educațional organizat de profesoara de matematică Braniște Iuliana.

Proiectul s-a derulat în perioada 9 februarie - 16 martie 2026 și a implicat elevii din grupele: 11 specialitatea „Educație timpurie”, 12 specialitatea „Învățământ primar”, 14 specialitatea „Jurisprudență”, 15 specialitatea „Servicii administrative și de secretariat” și grupa 18 specialitatea „Turism”, care au participat activ la realizarea unor produse educaționale variate.

Activitățile dedicate acestei zile au debutat încă din dimineața zilei, când elevii și profesorii au fost întâmpinați într-o atmosferă informativă, prin difuzarea unor videoclipuri tematice despre istoria și importanța numărului Pi, precum și prin distribuirea de pliante informative.

La amiaza zilei, în fața instituției, a fost organizat un flashmob artistic, prezentat de elevele grupei 31 specialitatea „Educație timpurie”, desfășurat sub genericul „Amorul este asemenea numărului Pi – irațional și infinit”. Momentul a adus un plus de energie și creativitate, elevii reușind să transmită un mesaj original prin îmbinarea artei cu matematica.

Finalul zilei a fost încununat cu activitatea de totalizare a proiectului educațional de tip STEAM „14 Martie – Ziua Mondială a numărului Pi”, oferind elevilor oportunitatea de a-și prezenta lucrările realizate pe parcursul perioadei de implementare. Astfel, au fost valorificate proiecte tematice, ziare de perete, creații literare (pieme), precum și materiale digitale și experimente matematice.

Un element important al proiectului a fost utilizarea platformei educaționale Padlet, unde lucrările elevilor au fost publicate, vizualizate și apreciate de întreaga comunitate școlară. Comentariile și reacțiile oferite au contribuit la dezvoltarea unui spirit competitiv constructiv, stimulând implicarea activă a elevilor.

În cadrul activității finale, participanții au avut ocazia să urmărească și să realizeze un experiment matematic practic, prin care au determinat valoarea aproximativă a numărului Pi, precum și să participe la un joc interactiv de memorare a zecimalelor, care a adus dinamism și bună dispoziție.

Evenimentul s-a încheiat cu premiera celor mai reușite lucrări, selectate în urma evaluării realizate de juriu și a aprecierilor publicului, evidențiindu-se nivelul ridicat de creativitate și implicare al elevilor.

Prin diversitatea activităților desfășurate și prin abordarea interdisciplinară, această inițiativă a demonstrat că matematica poate fi transpusă într-un mod atractiv și accesibil, contribuind la dezvoltarea competențelor elevilor și la promovarea unei învățări moderne, bazate pe colaborare și creativitate.

Iuliana BRANIȘTE,
Profesoară de matematică și informatică,
Grad didactic I

SEMINAR INFORMATIV-EDUCATIV: ȚIGARA ELECTRONICĂ:

DE LA CURIOSITATE LA DEPENDENȚĂ

În data de 17 martie 2026, la Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca, s-a desfășurat o activitate extracurriculară cu impact educativ major, având genericul „Țigara electronică: de la curiozitate la dependență”, coordonată de profesoara de biologie-chimie Cristina SÎRBU. Activitatea a reunit elevii anului II și III, într-un demers interactiv de informare și reflecție asupra unui fenomen tot mai prezent în rândul tinerilor.

Activitatea a pornit de la o întrebare simplă, dar esențială: De ce aleg tinerii să încerce țigara electronică?

Răspunsurile identificate de elevi au evidențiat factori precum influența grupului de prieteni, aromele atractive, promovarea intensă în mediul online și percepția greșită, că aceste produse ar fi mai puțin nocive. Prin discuții ghidate și analiză critică, elevii au înțeles cum o simplă curiozitate poate deveni rapid un obicei periculos.

Un moment captivant al activității a fost analiza unui material video publicitar. Elevii au fost provocați să descopere: mesajele ascunse din reclame, emoțiile transmise, informațiile omise intenționat, publicul țintă real. Această etapă a dezvoltat gândirea critică, ajutând elevii să privească dincolo de aparențe și să înțeleagă strategiile de marketing orientate spre tineri.

Prin exercițiul interactiv „Adevăr sau mit”, participanții au analizat afirmații frecvente despre vaping. Rezultatul a fost clar:

- ☛ țigara electronică nu este lipsită de riscuri
- ☛ conține nicotină și poate crea dependență
- ☛ aromele nu o fac mai sigură

Elevii au realizat că informarea incompletă poate duce la alegeri greșite.

Activitatea a evidențiat efectele nocive ale vapingului asupra organismului. Elevii au aflat că aerosolii inhalați afectează sistemul respirator, încetinesc mecanismele naturale de protecție ale plămânilor și pot provoca infecții frecvente sau afecțiuni grave.

Au fost evidențiate principalele substanțe nocive regăsite în țigările electronice, precum nicotina – care poate provoca dependență și influențează dezvoltarea creierului, metalele grele cu efecte asupra sistemului cardiovascular și nervos, particulele ultrafine ce pătrund adânc în plămâni, dar și diverse substanțe toxice și arome chimice cu potențial dăunător.

Elevii au descoperit cum acționează nicotina asupra creierului, stimulând eliberarea dopaminei – „hormonul plăcerii”. Efectul este însă de scurtă durată, determinând nevoia repetată de consum. S-a discutat și efectele psihologice: anxietate și iritabilitate, dificultăți de concentrare, tulburări de somn, stări depresive.

O activitate practică a fost calcularea cheltuielilor pe termen lung. Elevii au realizat că sumele cheltuite pe vaping ar putea fi investite în lucruri utile sau experiențe valoroase, conștientizând astfel și impactul financiar al acestui obicei.

Prin exerciții de rol, elevii au învățat cum să refuze presiunea grupului fără a-și pierde încrederea în sine. Răspunsurile formulate au evidențiat maturitate și responsabilitate: refuz politicos, dar ferm; argumente bazate pe sănătate; raportarea la obiective personale. Activitatea s-a încheiat într-un mod reflexiv, fiecare elev formulând un mesaj personal pentru propria sănătate. Mesajul central a fost unul clar și puternic:

☛ **„Nu tot ce este modern este inofensiv. Informația corectă înseamnă putere de alegere.”**

Sîrbu Cristina
Profesoară de chimie/biologie
Grad didactic II

ÎN MEDIUL EDUCAȚIONAL

Activitățile sportive organizate în instituțiile de învățământ reprezintă un element esențial în dezvoltarea armonioasă a elevilor, contribuind atât la sănătatea fizică, cât și la dezvoltarea abilităților sociale și psihologice.

Educația modernă urmărește formarea unei personalități echilibrate, capabile să îmbine cunoștințele teoretice cu dezvoltarea fizică și socială. În acest context, activitățile sportive desfășurate în instituțiile de învățământ au un rol important în promovarea unui stil de viață sănătos și în formarea unor competențe precum disciplina, perseverența și spiritul de echipă.

În Soroca, una dintre instituțiile cu tradiție în formarea profesională și culturală a tinerilor este Colegiul Mihai Eminescu din Soroca. Pe lângă activitatea didactică, instituția promovează frecvent activități extracurriculare menite să contribuie la dezvoltarea holistică a elevilor.

Printre aceste activități se numără competițiile sportive interne, inclusiv cele de tenis de masă. Acest sport este apreciat pentru accesibilitatea sa, pentru faptul că dezvoltă coordonarea, viteza de reacție și capacitatea de concentrare. În același timp, competițiile sportive oferă elevilor oportunitatea de a interacționa într-un mediu competitiv sănătos și de a-și demonstra abilitățile.

Competiția s-a desfășurat în sala de sport a colegiului, fiind organizată de profesoriul de educație fizică, Fiodorciuc Veaceslav. Regulamentul a fost stabilit conform normelor generale ale tenisului de masă, iar participanții au fost împărțiți în grupe pentru etapa preliminară.

Competiția de tenis de masă a avut loc într-o atmosferă competitivă, dar prietenoasă, în care elevii au demonstrat interes și entuziasm.

Activitatea s-a desfășurat în trei etape principale:

1. Etapa de înscriere -Elevii interesați s-au înscris voluntar la competiție. Participarea a fost deschisă tuturor studenților din colegiu, indiferent de nivelul lor de experiență.
2. Etapa preliminară -În această etapă, participanții au disputat meciuri eliminatorii, inclusive în cadrul orelor de educație fizică. Sistemul de joc a fost stabilit astfel încât fiecare elev să aibă oportunitatea de a demonstra abilitățile sale sportive.
3. Etapa finală -În finală au participat cei mai buni concurenți, care s-au remarcat prin tehnică, concentrare și strategie. Meciurile finale au fost urmărite cu interes de colegi și profesori, contribuind la crearea unei atmosfere de susținere și apreciere.

Rezultatele competiției au evidențiat un nivel ridicat de implicare din partea elevilor. Participanții au demonstrat nu doar abilități sportive, ci și respect față de adversari și fair-play.

Astfel au fost premiați următorii elevi:

- Locul I –Baran Ion, grupa 48, specialitatea Turism
- Locul II – Mitrofan Anatolie, grupa 35, specialitatea Servicii administrative și de secretariat
- Locul III – Pușcaș Mihai, grupa 35, specialitatea Servicii administrative și de secretariat

Printre principalele beneficii identificate se numără:

- Dezvoltarea abilităților fizice. Tenisul de masă contribuie la dezvoltarea coordonării ochi-mână, a vitezei de reacție și a reflexelor.
- Dezvoltarea competențelor sociale. Participarea la competiții sportive stimulează comunicarea, colaborarea și respectul reciproc între elevi.
- Creșterea motivației pentru activități fizice. Elevii care au participat la competiție au manifestat un interes mai mare pentru activități sportive ulterioare.
- Consolidarea spiritului competitive. Competiția a oferit elevilor oportunitatea de a-și testa abilitățile și de a învăța să gestioneze atât succesul, cât și eșecul.

Tenisul de masă este considerat unul dintre cele mai eficiente sporturi pentru dezvoltarea capacităților cognitive și motorii ale tinerilor. Practicarea regulată a acestui sport contribuie la îmbunătățirea concentrării, la dezvoltarea gândirii strategice și la creșterea rezistenței fizice.

În mediul educațional, competițiile sportive pot avea un impact pozitiv asupra climatului școlar, deoarece promovează cooperarea, respectul și solidaritatea între elevi.

În concluzie, competiția de tenis de masă organizată în cadrul Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca a demonstrat importanța activităților sportive în procesul educațional. Participarea elevilor la astfel de evenimente contribuie la dezvoltarea fizică, socială și emoțională a acestora. Organizarea periodică a competițiilor sportive în instituțiile de învățământ este benefică pentru elevi, deoarece stimulează un stil de viață activ și promovează valori precum disciplina, respectul și fair-play-ul.

FIODORCIUC Veaceslav,
profesor de educația fizică,
grad didactic doi

DE LA TEORIE LA PRACTICA VIE ÎN SĂLILE DE CLASA

Educația modernă nu se mai poate mulțumi doar cu transmiterea pasivă de cunoștințe. Astăzi, profilul unui învățător de succes este definit de capacitatea de a transforma o lecție într-o experiență de învățare memorabilă. În acest proces de transformare, stagiile de practică pedagogică reprezintă „kilometrul zero” al profesionalismului. Acestea nu sunt simple exerciții de asistență, ci veritabile laboratoare în care viitorii pedagogi învață să gestioneze emoții, să adapteze conținuturi și să stăpânească arta comunicării cu elevul.

Stagiul „Practica pedagogică: Arii curriculare 2” este conceput special pentru a pune viitorul cadru didactic în fața complexității disciplinelor fundamentale. Matematica, în special, rămâne una dintre cele mai mari provocări: cum poți face numerele și formele geometrice să „vorbească” pe înțelesul unui copil? Răspunsul stă în calitatea proiectării didactice și în curajul de a inova.

Un model de dedicație și competență a fost oferit recent de Daria Crivaia, studentă în grupa 32, specialitatea „Învățământ primar” la Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca. Aceasta a susținut o lecție publică la matematică în fața unei asistențe formate din mentori și colegi, demonstrând că rigoarea științifică se îmbină armonios cu prospețimea ideilor noi.

Subiectul abordat, „Perimetrul poligonului și unitățile de măsură a lungimii. Rezolvare de exerciții și probleme. Activități diferențiate”, este unul esențial în programa clasei a IV-a.

Daria a reușit să transforme această temă, adesea considerată abstractă, într-o explorare logică și aplicativă prin:

1. Soliditatea cunoștințelor teoretice - înainte de orice artificiu metodic, Daria a impresionat prin acuratețea limbajului matematic. Claritatea explicațiilor și corectitudinea operării cu unitățile de măsură au oferit elevilor un sistem de referință sigur, eliminând confuziile care apar adesea la trecerea de la teorie la calculul efectiv al perimetrelor.
2. Originalitatea și captivarea prin tehnici interactive - ceea ce a scos această lecție din sfera obișnuitului a fost originalitatea demersului didactic. Studenta nu s-a limitat la manual, ci a construit un scenariu în care copiii au devenit „exploratori” ai formelor geometrice. Prin utilizarea metodelor interactive, elevii au fost stimulați să colaboreze, să emită ipoteze și să verifice singuri rezultatele. Atmosfera din clasă a fost una de efervescență intelectuală, unde greșeala a fost privită ca un pas spre învățare, nu ca un eșec.
3. Arta diferențierii- poate cel mai dificil aspect al managementului clasei este adresarea nevoilor diferite de învățare. Daria a demonstrat o maturitate pedagogică surprinzătoare prin implementarea activităților diferențiate. Designul sarcinilor de lucru a fost astfel conceput încât să ofere provocări adaptate: de la exerciții de consolidare pentru cei care aveau nevoie de sprijin, până la probleme cu un grad ridicat de complexitate pentru elevii dornici de performanță. Această abordare incluzivă a garantat că fiecare copil s-a simțit valorizat și succesul a fost colectiv.

Succesul Dariai Crivaia nu este unul izolat; el reflectă standardele înalte de pregătire promovate de Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca. Instituția își confirmă astfel rolul de pilon central în formarea pedagogică din regiune, oferind elevilor săi nu doar resurse teoretice, ci și un mediu care încurajează manifestarea talentului didactic.

Lecția susținută de Daria rămâne un punct de referință pentru colegii săi de grupă și o dovadă vie că, atunci când pregătirea temeinică se întâlnește cu pasiunea și creativitatea, rezultatul este o educație de calitate.

Putem concludiona, că activitățile practice precum cea desfășurată în cadrul acestui stagiul sunt cele care cimentează încrederea elevului-practicant. Viitorul învățământului primar are nevoie de astfel de tineri entuziaști, capabili să transforme fiecare oră într-o victorie a cunoașterii.

Ludmila DUBCIUC,
coordonator de practică, grad didactic Superior
Director-adjunct pentru instruire practică

O GESTIUNE SUSTENABILĂ

În fiecare an, la data de 22 martie, comunitatea internațională marchează Ziua Mondială a Apei, eveniment instituit de Organizația Națiunilor Unite în 1993. Această zi are rolul de a atrage atenția asupra importanței apei dulci și asupra gestionării sustenabile a resurselor de apă la nivel global. Inițiativa este coordonată în cadrul sistemului ONU, iar una dintre agențiile cu rol esențial în domeniu este UN-Water, care promovează cooperarea internațională în sectorul apei.

Apa este esențială pentru viață. Fiecare organism viu depinde de apă, iar societatea modernă nu poate funcționa fără această resursă. Aproximativ 71% din suprafața Pământului este acoperită de apă, însă doar circa 2,5% reprezintă apă dulce, iar mai puțin de 1% este direct accesibilă pentru consumul uman. Agricultură utilizează aproximativ 70% din apa dulce disponibilă la nivel global, industria circa 20%, iar restul este destinat consumului casnic. Aceste date evidențiază presiunea crescută asupra resurselor de apă.

Cu toate acestea, realitatea este îngrijorătoare: miliarde de oameni din întreaga lume nu au acces constant la apă potabilă sigură. Conform estimărilor Organizația Mondială a Sănătății și UNICEF, peste 2 miliarde de persoane trăiesc fără servicii sigure de apă potabilă gestionată în condiții adecvate. În multe regiuni, femeile și copiii sunt nevoiți să parcurgă kilometri întregi zilnic pentru a procura apă, ceea ce limitează accesul la educație și la oportunități economice și perpetuează inegalitățile sociale.

Lipsa apei curate și a serviciilor de canalizare adecvate contribuie la răspândirea bolilor precum holera, dizenteria sau hepatita A. Apa contaminată poate provoca afecțiuni grave, iar sistemele sanitare insuficiente afectează în special comunitățile vulnerabile. Investițiile în infrastructura de apă și canalizare nu sunt doar măsuri de dezvoltare, ci și investiții în sănătatea publică, reducând semnificativ mortalitatea infantilă și incidența bolilor transmisibile.

În plus, igiena personală – spălatul pe mâini, de exemplu – depinde direct de accesul la apă. Lecțiile recente ale crizelor sanitare globale, inclusiv pandemia de COVID-19, au demonstrat cât de important este accesul universal la apă sigură și la facilități de igienă de bază pentru prevenirea răspândirii bolilor. Schimbările climatice amplifică dezechilibrele existente. Secetele devin mai frecvente și mai severe, iar inundațiile distrug infrastructura și contaminează sursele de apă. Conform rapoartelor IPCC, creșterea temperaturilor globale influențează ciclul hidrologic, determinând variații extreme ale precipitațiilor. Ghețarii, care reprezintă o sursă majoră de apă dulce pentru multe regiuni ale lumii, se topesc într-un ritm accelerat, afectând alimentarea cu apă a milioane de persoane.

Gestionarea sustenabilă a apei presupune adaptare la noile condiții climatice, utilizarea eficientă a resurselor și protejarea ecosistemelor acvatice. Râurile, lacurile și pânzele freatice trebuie protejate împotriva poluării și exploatarei excesive. În acest context, Obiectivul de Dezvoltare Durabilă nr. 6 din cadrul Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă vizează asigurarea accesului universal la apă și sanitație pentru toți până în 2030.

Ziua Mondială a Apei nu este doar un eveniment simbolic, ci un apel la acțiune.

Fiecare persoană poate contribui la protejarea acestei resurse prin gesturi simple:

- reducerea risipei de apă în gospodărie (repararea robinetelor defecte, utilizarea dispozitivelor economice);
- utilizarea responsabilă a produselor care pot polua mediul;
- colectarea selectivă a deșeurilor;
- susținerea proiectelor și campaniilor de mediu;
- educarea copiilor și tinerilor cu privire la importanța protejării apei.

Instituțiile publice, companiile și organizațiile non-guvernamentale au, de asemenea, responsabilitatea de a implementa politici sustenabile, de a moderniza infrastructura de distribuție și de a investi în tehnologii eficiente, precum reciclarea apei, irigațiile inteligente sau tratarea avansată a apelor uzate.

Apa nu este o resursă inepuizabilă. Creșterea populației, urbanizarea accelerată și dezvoltarea economică sporesc cererea globală de apă. Modul în care o folosim astăzi va influența direct calitatea vieții generațiilor viitoare. Prin cooperare internațională, politici coerente și implicare individuală, putem construi un viitor în care accesul la apă potabilă să fie garantat pentru toți.

În concluzie, apa înseamnă viață, iar protejarea ei este o responsabilitate comună. Fiecare picătură contează – iar fiecare gest responsabil poate face diferența.

ÎN TRE EDUCATIE, CONSTIENTIZARE ȘI REALITĂȚI ACTUALE

În contextul marcării Zilei Mondiale a Apei, în cadrul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca a fost organizată o activitate educativă complexă, menită să dezvolte responsabilitatea ecologică și să promoveze utilizarea durabilă a resurselor de apă. Evenimentul a avut o relevanță deosebită în contextul actual, marcat de probleme reale de mediu, inclusiv poluarea recentă a râului Nistru, care a afectat direct mai multe localități din Republica Moldova. Conform datelor oficiale, în luna martie 2026, în urma unor incidente produse în Ucraina, în apele Nistrului au ajuns substanțe petroliere, iar nivelul de poluare a depășit de zeci de ori limitele admise, determinând instituirea stării de alertă de mediu. Această situație a evidențiat, încă o dată, vulnerabilitatea resurselor de apă și necesitatea unei educații ecologice solide.

În acest context, activitatea desfășurată în instituție a căpătat o dimensiune practică și actuală. Elevii au fost implicați activ în demonstrații experimentale menite să ilustreze metode de filtrare și purificare a apei.

Elevul Ceban Marian, din grupa 38, specialitatea Turism, a realizat un experiment de filtrare a apei pe cale artificială, explicând etapele procesului și rolul materialelor utilizate în purificarea apei. Demonstrația sa a evidențiat importanța tehnologiilor moderne în asigurarea accesului la apă potabilă, mai ales în situații de criză ecologică.

La rândul său, elevul Ganea Iliia, din grupa 12, specialitatea Învățământ primar, a prezentat un experiment de filtrare a apei pe cale naturală, punând în evidență mecanismele prin care natura contribuie la purificarea apei, prin intermediul solului și al straturilor naturale. Această abordare a facilitat înțelegerea relației dintre mediul natural și echilibrul ecosistemelor.

Pentru consolidarea mesajului educativ, în cadrul activității au fost distribuite pliante informative, care au evidențiat importanța apei pentru viață, dar și modalități simple prin care fiecare dintre noi poate contribui la economisirea și protejarea apei.

Activitatea s-a remarcat prin caracterul său interdisciplinar și aplicativ, contribuind la formarea competențelor ecologice și civice ale elevilor. În același timp, aceasta a demonstrat rolul esențial al educației în dezvoltarea unei generații conștiente și responsabile față de mediul înconjurător.

Marcarea Zilei Mondiale a Apei nu a fost doar un eveniment simbolic, ci un prilej de reflecție asupra unor realități actuale. Cazul poluării râului Nistru ne reamintește că apa nu este o resursă inepuizabilă, iar protejarea ei reprezintă o responsabilitate comună, care începe prin educație.

Nosov Victoria,
profesoară de geografie
grad didactic Întâi

ATELIERUL „CINE REZOLVĂ MAI BINE?

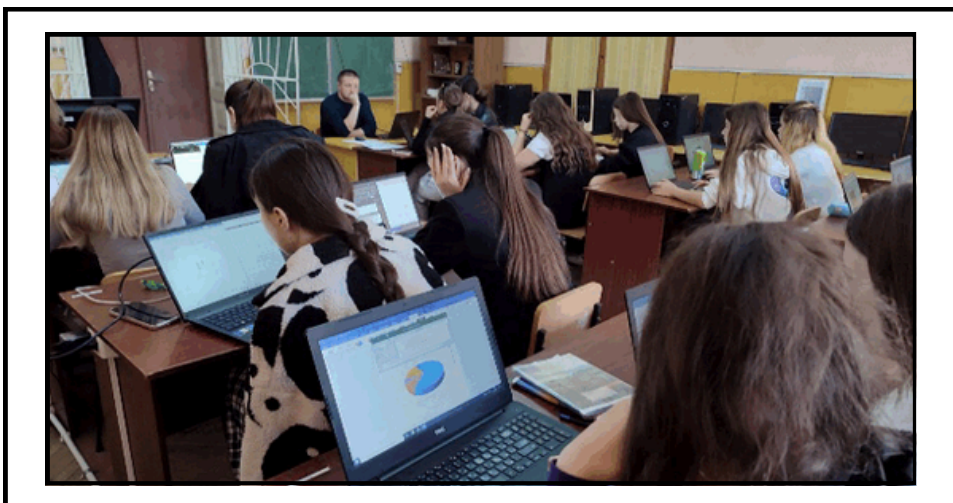
ELEVUL SAU AI?”

În contextul digitalizării accelerate, integrarea inteligenței artificiale în procesul educațional devine tot mai frecventă. Atelierul „Cine rezolvă mai bine? Elevul sau AI?” a fost conceput și realizat de profesorul Ivan Braniște, având ca scop evaluarea comparativă a capacității de rezolvare a sarcinilor de către elevi și sisteme de inteligență artificială, precum și dezvoltarea gândirii critice și a utilizării responsabile a tehnologiei.

Activitatea a început cu salutarea grupei 31, Învățământul preșcolar, urmată de o prezentare succintă a conceptului de inteligență artificială și a rolului acesteia în educație. Elevilor le-au fost adresate întrebări introductive privind percepția lor asupra performanței AI în comparație cu omul. Majoritatea au considerat că inteligența artificială se va descurca mai bine.

Ulterior, participanții au primit fișe de lucru realizate în Microsoft Word, care conțineau tabele și sarcini de creare a diagramelor. Timpul alocat pentru rezolvare a fost de aproximativ 20–25 de minute. După finalizarea lucrărilor de către elevi, aceleași cerințe au fost oferite și unui sistem de inteligență artificială.

Rezultatele au evidențiat o diferență clară: AI a generat soluțiile într-un timp foarte scurt, însă acestea conțineau multiple erori, atât în structurarea informației, cât și în interpretarea cerințelor. În schimb, elevii au demonstrat o înțelegere mai profundă a sarcinilor, realizând lucrări mai corecte și coerente.

Analiza și interpretarea rezultatelor

Compararea rezultatelor a permis evidențierea unor aspecte esențiale:

- Inteligența artificială oferă rapiditate și volum mare de răspunsuri.
- Elevii manifestă o capacitate superioară de analiză și adaptare la cerințe.
- AI poate genera erori atunci când nu interpretează corect contextul.
- Factorul uman rămâne esențial în validarea și corectarea informațiilor.

Această experiență a contribuit la schimbarea percepției inițiale a elevilor. Dacă la început considerau că AI va avea performanțe superioare, la final au înțeles limitele acesteia și importanța intervenției umane.

Atelierul realizat de profesorul Ivan Braniște a demonstrat că, deși inteligența artificială reprezintă un instrument puternic și eficient, aceasta nu poate înlocui complet capacitatea de gândire critică a elevilor. Rezultatul final subliniază faptul că AI trebuie utilizată ca suport educațional, un instrument pentru generarea de idei și facilitarea învățării și nu ca o alternativă la procesul de gândire și analiză umană.

Braniște Ivan,
profesor de informatica
grad didactic Întâi

ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, CALIFICAREA ÎNVĂȚĂTOR

Generic: „Învățătorul, creator de caractere și ghid al viitorului”

Motto:

„Un învățător bun nu doar transmite cunoștințe,
ci aprinde lumina în sufletele copiilor.”

Stagiul de practică ce precede probele de absolvire, reprezintă una dintre cele mai importante etape în formarea profesională a viitorilor învățători. Pentru elevii grupei 42, specialitatea Învățământ primar, această experiență a constituit o verigă esențială între pregătirea teoretică acumulată pe parcursul anilor de studii și realitatea activității didactice din instituțiile de învățământ.

Desfășurat sub genericul „Învățătorul, creator de caractere și ghid al viitorului”, stagiul de practică a evidențiat rolul complex și profund al cadrului didactic în societate. Elevii au conștientizat că misiunea învățătorului depășește transmiterea cunoștințelor, implicând formarea valorilor, modelarea comportamentelor și ghidarea elevilor în devenirea lor ca oameni responsabili și echilibrați.

Practica pedagogică a oferit posibilitatea aplicării cunoștințelor teoretice în situații reale de predare-învățare. Elevii au avut ocazia să elaboreze proiecte didactice, să organizeze activități instructiv-educative și să gestioneze colective de elevi, dezvoltându-și astfel competențele profesionale de bază. Această etapă a contribuit semnificativ la consolidarea abilităților de comunicare, organizare și adaptare la nevoile individuale ale elevilor.

Un alt impact major al stagiului de practică a fost dezvoltarea încrederii în sine. Prin interacțiunea directă cu elevii și cadrele didactice, viitorii învățători au reușit să depășească emoțiile inițiale și să-și formeze o atitudine responsabilă față de profesie. Experiența acumulată i-a ajutat să înțeleagă complexitatea rolului de învățător și importanța acestuia în formarea personalității copilului.

De asemenea, practica a facilitat dezvoltarea competențelor de reflecție pedagogică. Elevii au analizat activitățile desfășurate, au identificat punctele forte și aspectele ce necesită îmbunătățire, ceea ce a contribuit la formarea unei gândiri critice și a dorinței de perfecționare continuă.

Nu în ultimul rând, stagiul de practică a avut un rol decisiv în pregătirea pentru examenul de calificare. Experiența directă în clasă le-a oferit elevilor un avantaj considerabil, permițându-le să abordeze examenele cu mai multă siguranță, claritate și profesionalism.

În încheiere, pot afirma că acest stagiul nu a fost doar o etapă obligatorie în parcursul academic, ci o experiență definitorie. Fiecare lecție predată, fiecare emoție trăită și fiecare copil întâlnit au contribuit la formarea unor viitori învățători dedicați.

Sub genericul „Învățătorul, creator de caractere și ghid al viitorului”, elevii grupei 42 pășesc cu încredere spre următoarea etapă, conștienți că au ales nu doar o profesie, ci o misiune: aceea de a modela destine și de a construi viitorul, zi de zi, în sala de clasă.

Autor: Mariana REVENCO-LOZAN
Profesoara de pedagogie, grad didactic Superior

DINCOLO DE EXAMEN:

PROFESORUL DE MATEMATICĂ ÎNTRE RIGOARE ȘI EMPATIE

Ludmila DUBCIUC, profesor de matematică, grad didactic SUPERIOR

Igor DUBCIUC, profesor de matematică, grad didactic II

De fiecare dată când se apropie perioada sesiunilor de evaluare, avem sentimentul că tensiunea nu se așază doar pe umerii elevilor, ci și pe ale cadrelor didactice. În calitate de profesori, rezultatele obținute de elevi ne determină inevitabil să privim retrospectiv și să ne evaluăm propria activitate: ce a funcționat, unde am greșit, ce am fi putut aborda altfel și ce trebuie îmbunătățit. Examenul nu reprezintă doar o verificare a nivelului de cunoștințe ale elevilor, ci devine, în mod tacit, și o măsură a muncii noastre. An de an, acest exercițiu de reflecție se adâncește, deoarece fiecare generație vine cu particularitățile ei, iar fiecare elev are un ritm propriu de învățare și nevoi diferite.

Responsabilitatea noastră începe în sala de clasă, în fiecare demers didactic realizat. Felul în care explicăm, disponibilitatea de a relua o noțiune, răbdarea cu care răspundem întrebărilor sau modul în care selectăm exercițiile pot decide dacă un elev progresează sau renunță. Matematica se poate transforma rapid într-o barieră, iar rolul nostru este să o facem mai accesibilă, fără a-i pierde însă rigoarea. Considerăm esențial să creem un echilibru între partea teoretică și aplicarea practică, astfel încât elevii să poată înțelege conceptele în profunzime și să le utilizeze cu siguranță în situații diverse. În cadrul evaluărilor, această responsabilitate devine și mai vizibilă: o lacună neacoperită la timp se poate transforma într-un eșec dureros pentru elev, iar acest lucru ne obligă să ne revizui constant metodele și să cautăm modalități prin care să sprijinim fiecare copil în mod individual.

Pentru noi, cadre didactice, evaluarea înseamnă mai mult decât o simplă notă în catalog. O privim ca pe un proces de comunicare continuă cu elevul. Prin teste periodice, simulări și exerciții, încercăm să le oferim repere clare și să transformăm evaluarea într-un instrument de orientare, nu într-o pedeapsă. De multe ori, greșelile elevilor nu indică doar ce nu au învățat ei, ci și ce trebuie ajustat în demersul nostru didactic. Astfel de momente ne determină să reflectăm și să intervenim cu modificări, fiind o componentă firească a responsabilității profesionale. Analizăm rezultatele, identificăm tipare ale greșelilor și adaptăm predarea astfel încât să abordăm cu atenție suplimentară zonele vulnerabile. În acest fel, nu doar cresc șansele de reușită academică, ci contribuim și la dezvoltarea încrederii elevilor în propriile forțe.

Un gând care revine tot mai des înainte de desfășurarea sesiunilor de examinare ține de faptul că, uneori, o instituție de învățământ ajunge să fie apreciată aproape exclusiv prin prisma rezultatelor la examenele naționale. Într-un asemenea context, presiunea se concentrează mai ales asupra profesorilor care predau discipline de examen, iar munca lor este redusă la procente, medii și poziții în clasamente. Ca profesori de disciplină regăsită în asemenea sesiuni, resimțim uneori această responsabilitate mărită, care depășește spațiul clasei și se transformă într-o etichetă aplicată atât instituției, cât și profesorului. Înțelegem nevoia unor indicatori obiectivi, însă considerăm că o asemenea raportare rămâne incompletă și, uneori, nedreaptă, deoarece trece cu vederea progresul real al elevilor, efortul comun al întregii comunități școlare și contextul în care are loc procesul educațional. Conștientizarea acestor aspecte ne ajută să ne păstrăm echilibrul și să nu ne lăsăm dominați de presiune.

Dincolo de responsabilitatea profesională, simțim tot mai intens și o responsabilitate emoțională. În apropierea examenelor, elevii vin cu frici, nesiguranțe și uneori cu o lipsă evidentă de încredere în sine. Cuvintele noastre pot deveni sprijin sau, dimpotrivă, pot accentua anxietatea. De aceea, încercăm să rămânem un punct de stabilitate: să transmitem calm, să oferim încredere, să le arătăm că munca lor contează și că un examen nu le definește valoarea ca oameni. În această etapă, comunicarea empatică și deschisă este la fel de importantă ca predarea propriu-zisă. Încurajările nu trebuie să fie clișee de tipul „vei reuși”, ci să se bazeze pe progresul observat, pe efortul depus și pe realitatea fiecărui elev, astfel încât ei să simtă că sunt înțeleși și susținuți.

Totodată, am învățat să acceptăm și limitele rolului nostru. Nu putem învăța în locul elevilor și nu putem compensa complet lipsa lor de implicare. Rezultatele la examene sunt influențate de multiple variabile: nivelul inițial de pregătire, motivația personală, sprijinul familiei și contextul social. Acceptarea acestui adevăr nu este întotdeauna ușoară, însă este necesară pentru a rămâne echilibrat și corect profesional. Această conștientizare ne ajută să ne organizăm eforturile realist și să nu atribuim nereușitele exclusiv modului în care am predat sau evaluat. Este un exercițiu de responsabilitate împărțită, care ne învață să păstrăm o atitudine onestă și empatică.

În concluzie, responsabilitatea noastră ca profesori de matematică nu este să garantăm promovarea, ci să le oferim elevilor toate instrumentele pentru a avea șanse reale de reușită: explicații clare, exercițiu constant, feedback corect și sprijin moral. Dincolo de statistici și clasamente, adevărata măsură a muncii noastre rămâne evoluția fiecărui elev și convingerea că mi-am exercitat profesia cu implicare, corectitudine și responsabilitate. Este un proces continuu de învățare atât pentru elevi, cât și pentru noi, care ne obligăm să reflectăm, să ajustăm metodele și să păstrăm un echilibru între exigență și susținere. Cu fiecare examen, ne reînnoim angajamentul față de elevi și față de valoarea educației, conștient că rolul nostru depășește simpla transmitere de cunoștințe și se transformă într-o misiune de formare a gândirii, a caracterului și a încrederii în sine.

METODOLOGIA DE IMPLEMENTARE A STANDARDELOR DE COMPETENȚĂ.

Sîrbu Cristina

Profesoară de chimie/biologie Grad didactic II

Standarde de competență. Metodologia de implementare a standardelor de competență.

Într-o lume educațională în continuă schimbare, calitatea nu mai este o opțiune, ci o necesitate. În acest context, standardele de competență profesională devin repere clare care ghidează activitatea cadrului didactic, oferind direcție, coerență și sens procesului educațional.

Dar ce înseamnă, de fapt, aceste standarde? Mai mult decât simple norme, ele reprezintă un sistem bine structurat de așteptări privind ceea ce profesorul trebuie să știe și să realizeze în activitatea sa zilnică. Prin indicatori și descriptori, standardele devin instrumente concrete de lucru, orientate spre performanță și progres continuu

A avea standarde nu este suficient. Provocarea reală constă în modul în care acestea sunt implementate. Metodologia de implementare presupune:

- integrarea standardelor în activitățile zilnice;
- reflecția continuă asupra propriei practici;
- adaptarea strategiilor didactice la nevoile elevilor.

Profesorul nu mai este doar un transmițător de informații, ci devine un facilitator al învățării, capabil să creeze contexte relevante și motivante pentru elevi.

Un element central al implementării standardelor este mediul de învățare. O clasă eficientă nu este definită doar de conținuturi, ci de atmosfera creată. Un climat pozitiv înseamnă:

- ✓ respect reciproc
- ✓ comunicare deschisă
- ✓ încurajarea participării
- ✓ acceptarea diferențelor

Într-un astfel de mediu, elevii nu doar învață, ci se dezvoltă ca indivizi.

Implementarea standardelor presupune și promovarea valorilor democratice. O școală modernă este aceea în care:

- elevii sunt ascultați și implicați;
- părinții devin parteneri reali;
- deciziile sunt transparente și echitabile.

Participarea activă la viața școlii contribuie la formarea unor tineri responsabili și implicați în comunitate.

Un profesor eficient știe că disciplina nu se impune prin frică, ci se construiește prin relații.

Strategiile moderne pun accent pe: încurajare și motivare; recompensarea comportamentelor pozitive; gestionarea constructivă a conflictelor.

Așa cum subliniază și ideea bine cunoscută: „Copiii învață din mediul în care trăiesc” – de aceea, rolul profesorului este esențial în modelarea acestui mediu.

Standardele de competență nu sunt doar un set de reguli, ci un ghid spre excelență în educație. Prin aplicarea lor consecventă și printr-o comunicare pedagogică autentică, procesul educațional devine mai eficient, mai echitabil și mai relevant. În final, succesul nu constă doar în ceea ce predăm, ci în modul în care reușim să formăm oameni.

„Un profesor eficient nu transmite doar cunoștințe, ci formează caractere.”

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ – ALIAT SAU RISC?

ELEVII COLEGIULUI „MIHAI EMINESCU” DIN SOROCA ÎNVĂȚĂ SĂ O FOLOSEASCĂ RESPONSABIL.

Iuliana BRANIȘTE,

Profesoară de matematică și informatică, Grad didactic I

Într-o lume în continuă transformare digitală, Inteligența Artificială (AI) nu mai este o tehnologie a viitorului, ci o realitate prezentă în viața elevilor. La Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca, această schimbare este deja evidentă: 82,7% dintre elevi folosesc aplicații AI în procesul de învățare. În cadrul unei comunicări pedagogice realizate de profesoara Iuliana Braniște, au fost analizate atât beneficiile, cât și riscurile utilizării acestor tehnologii, pornind de la un chestionar aplicat unui grup de 110 elevi.

De la consumatori pasivi la utilizatori critici

Elevii nu mai folosesc tehnologia doar pentru căutare, ci și pentru organizarea și prezentarea informației. Datele arată că:

- 91,8% utilizează ChatGPT;
- 32,7% folosesc Gamma pentru prezentări;
- 20% utilizează Google Gemini pentru verificarea informațiilor.

Această diversitate indică o schimbare importantă: elevii încep să folosească AI ca instrument de lucru, nu doar ca sursă rapidă de răspunsuri.

Unde ajută cel mai mult AI? Utilizarea AI diferă în funcție de disciplină:

- Limba română – 57,1%
- Limbi străine – 46,4%
- Matematică – 17,9%
- Informatica – 7,1%
- Fizica – 5,4%

Aceste date arată că AI este folosit mai ales la disciplinele umaniste, unde există riscul ca elevii să înlocuiască procesul de gândire cu texte generate automat.

Avantajele recunoscute de elevi

Rezultatele chestionarului evidențiază clar beneficiile:

- 96,4% apreciază accesul rapid la informație, ceea ce economisește timp și facilitează înțelegerea;
- aproximativ 33,6% consideră că AI îmbunătățește învățarea individuală;
- 42,9% menționează sprijinul pentru elevii cu dificultăți;
- între 40–50% afirmă că înțeleg mai bine lecțiile datorită explicațiilor suplimentare.

Pentru mulți elevi, AI funcționează ca un „tutore virtual”, disponibil oricând, capabil să explice pe înțelesul fiecăruia.

Ajutor la teme... sau dependență?

Un aspect important evidențiat de studiu este legat de temele pentru acasă:

- 35,7% dintre elevi recunosc că realizează între 60% și 100% din teme cu ajutorul AI.

Deși AI poate oferi idei, corecturi și feedback rapid, utilizarea excesivă poate duce la pierderea scopului educațional.

Elevii sunt conștienți de riscuri

Un aspect pozitiv este faptul că elevii recunosc și pericolele:

- 66,4% indică dependența și scăderea gândirii critice;
- 49,1% se tem de diminuarea creativității;
- 44,5% menționează riscul informațiilor incorecte;
- 20,9% atrag atenția asupra plagiatului.

În același timp, unii elevi afirmă că folosesc AI în mod responsabil: „comparăm informațiile cu manualul” sau „folosim aplicațiile pentru explicații, nu doar pentru răspunsuri”.

Exemple reale din practică

Elevii utilizează AI:

- la istorie și geografie – pentru explicații și rezumate;
- la limbi străine – pentru corectarea greșelilor;
- la științe – pentru clarificări și verificări;
- pentru pregătirea testelor – prin generarea de exerciții.

Aceste exemple arată că AI poate completa activitatea profesorului, nu o înlocuiește.

Soluția: utilizare ghidată, nu interdicție

Datele arată clar că interzicerea AI nu este eficientă. În schimb, este necesară o schimbare de abordare:

- *accent pe procesul de învățare, nu doar pe rezultat;*
- *folosirea AI pentru explicații și idei, nu pentru copiere;*
- *dezvoltarea gândirii critice prin verificarea informațiilor;*
- *asumarea utilizării AI în realizarea lucrărilor.*

Concluzie

Inteligența artificială nu este nici un pericol inevitabil, nici o soluție miraculoasă. Ea devine ceea ce alegem să fie. La Colegiul „Mihai Eminescu”, elevii au făcut deja primul pas – folosesc AI. Următorul pas este esențial: să învețe să o utilizeze responsabil, critic și inteligent, transformând-o dintr-un simplu instrument într-un adevărat partener al învățării.

Iuliana BRANIȘTE,

Profesoară de matematică și informatică,

Grad didactic I

Feedback-ul constructiv și rolul său în motivarea elevilor

LA ORELE DE GEOGRAFIE

„Un feedback rostit cu grijă devine busola care ghidează pașii spre reușită.”

Victoria NOSOV, profesor de geografie,
grad didactic ÎNTÂI

În contextul educației moderne, feedback-ul constructiv reprezintă unul dintre cele mai eficiente instrumente pedagogice pentru stimularea progresului și creșterea motivației elevilor. În predarea geografiei – disciplină care îmbină analiza spațială, gândirea critică, interpretarea hărților și înțelegerea fenomenelor naturale și socio-economice – modul în care profesorul oferă feedback poate influența direct implicarea, încrederea și performanța elevilor.

Pentru un profesor de geografie care dezvoltă materiale digitale (precum atlasul interactiv realizat în Genially), feedback-ul devine nu doar un act evaluativ, ci un proces continuu de învățare și reflecție.

1. Ce este feedback-ul constructiv?

Feedback-ul constructiv este un răspuns oferit elevului care:

- evidențiază clar ce a realizat corect;
- explică ce trebuie îmbunătățit;
- oferă sugestii concrete pentru progres;
- încurajează și susține dezvoltarea autonomiei.

Nu este o simplă apreciere („Bravo!”) și nici o critică seacă („Nu este corect.”), ci un mesaj echilibrat care răspunde la trei întrebări esențiale:

1. Ce am făcut bine?

2. Ce trebuie să îmbunătățesc?

3. Cum pot să progrez?

2. Specificul feedback-ului la orele de geografie

Geografia presupune competențe variate:

- localizare și orientare spațială;
- interpretarea hărților și diagramelor;
- explicarea relațiilor cauză–efect;
- analiză comparativă;
- argumentare.

De exemplu, într-o lecție despre hazarduri climatice (secetă, polei, ploi acide), feedback-ul constructiv poate suna astfel:

„Nu ai explicat corect seceta.”

✓ „Ai descris corect efectele secetei asupra agriculturii. Pentru a completa răspunsul, explică și cauzele climatice care determină apariția acestui fenomen.”

Astfel, elevul înțelege exact unde trebuie să intervină.

3. Rolul feedback-ului în motivarea elevilor

3.1. Crește încrederea în sine

Elevii care primesc feedback echilibrat își dezvoltă sentimentul competenței. Ei înțeleg că greșeala nu este un eșec, ci o etapă în procesul de învățare.

În geografie, unde uneori apar dificultăți în interpretarea datelor statistice sau a hărților tematice, feedback-ul corect formulat reduce teama de a răspunde.

3.2. Stimulează gândirea critică

Când profesorul formulează întrebări de tip:

- „De ce crezi că această regiune este predispusă la secetă?”
- „Ce legătură există între relief și densitatea populației?”

elevii sunt provocați să analizeze, nu doar să reproducă informația.

3.3. Susține motivația intrinsecă

Motivația intrinsecă apare atunci când elevul învață din interes și dorință de progres, nu doar pentru notă.

Feedback-ul centrat pe proces („Ai făcut un progres față de data trecută în interpretarea hărții.”) este mult mai motivant decât cel centrat exclusiv pe rezultat („Ai luat 8.”).

4. Tipuri de feedback eficiente la geografie

✓ Feedback oral imediat

- în timpul activităților la hartă;
- la analiza unui studiu de caz;
- în debateri despre probleme globale.

✓ *Feedback scris*

- pe fișe de lucru;
- în proiecte (itinerare turistice, evaluarea patrimoniului);
- în portofolii digitale.

✓ *Feedback digital*

În cazul utilizării platformelor interactive (Genially, prezentări digitale, quiz-uri online), feedback-ul poate fi:

- automat (răspuns corect/explicație);
- personalizat (comentarii individuale).

5. *Principii pentru un feedback eficient*

1. Să fie specific – nu general.
2. Să fie orientat spre progres.
3. Să fie formulat într-un limbaj pozitiv.
4. Să fie oferit la timp.
5. Să implice elevul în autoevaluare.

Exemplu de autoevaluare la final de lecție:

- Ce am înțeles astăzi?
- Ce mi s-a părut dificil?
- Ce vreau să clarific?

6. *Impactul pe termen lung*

Un sistem constant de feedback constructiv conduce la:

- îmbunătățirea performanțelor școlare;
- reducerea anxietății evaluative;
- dezvoltarea autonomiei în învățare;
- consolidarea relației profesor–elev.

În cazul geografiei, disciplina capătă o dimensiune aplicativă și vie. Elevii nu mai percep materia ca pe o înșiruire de definiții, ci ca pe un instrument de înțelegere a lumii reale.

Feedback-ul constructiv nu este doar o tehnică didactică, ci o strategie de motivare și dezvoltare personală. La orele de geografie, acesta transformă procesul de predare-învățare într-un dialog activ, în care elevul devine partener în propria formare.

Prin formularea clară a observațiilor, prin orientarea spre soluții și prin valorizarea progresului, profesorul contribuie la formarea unor elevi încrezători, capabili să analizeze critic realitatea geografică și să înțeleagă complexitatea lumii contemporane.

PARTICIPARE LA INSTRUIREA „REZERVAREA, PROMOVAREA ȘI CULTIVAREA OBIECTIVELOR DE PATRIMONIU”

UN PAS IMPORTANT ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ A VITORILOR SPECIALIȘTI ÎN TURISM

În contextul dezvoltării competențelor profesionale și al promovării valorilor patrimoniului cultural, elevii specialității Turism din cadrul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, împreună cu profesoara Nosov Victoria, am participat la instruirea cu genericul „Rezervarea, Promovarea și Cultivarea obiectivelor de patrimoniu”, organizată de Asociația Obștească Soarta.

Activitatea s-a desfășurat în cadrul proiectului „Calea Istoriei și Tradiției: Iași-Soroca (ROMD00581)”, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Interreg NEXT România-Republica Moldova 2021-2027, având drept scop consolidarea cooperării transfrontaliere și valorificarea patrimoniului cultural comun.

La instruire au participat elevii grupelor 18, 38 și 48, specialitatea Turism, care au avut oportunitatea de a interacționa într-un cadru educațional dinamic, bazat pe schimb de bune practici și experiențe relevante. Evenimentul a fost îmbogățit prin prezența unei delegații din România, fapt ce a conferit activității o dimensiune internațională și a facilitat dialogul intercultural.

Pe parcursul instruirii, participanții au abordat subiecte actuale privind importanța conservării patrimoniului, metode eficiente de promovare turistică, precum și strategii de valorificare sustenabilă a obiectivelor culturale și istorice. Accentul a fost pus pe dezvoltarea unei viziuni moderne asupra turismului, în care patrimoniul devine un element esențial al identității locale și un factor de dezvoltare economică.

Elevii au manifestat interes și implicare activă, demonstrând deschidere spre învățare și dorința de a aplica cunoștințele dobândite în viitoarea lor activitate profesională. Participarea la astfel de instruirii contribuie semnificativ la formarea competențelor practice și la consolidarea spiritului civic și cultural.

Prin implicarea în acest proiect, instituția noastră își reafirmă angajamentul de a promova educația de calitate și de a susține inițiativele care încurajează cooperarea internațională și valorizarea patrimoniului comun.

Această experiență a reprezentat nu doar o oportunitate de învățare, ci și un prilej de consolidare a relațiilor educaționale și culturale dintre Republica Moldova și România, subliniind importanța colaborării în promovarea identității și tradițiilor noastre comune.

EXCURSIILE

INSTRUMENT EDUCATIONAL COMPLEX ÎN FORMAREA ELEVILOR DE LA SPECIALITATEA TURISM

Excursiile școlare reprezintă o componentă esențială a educației moderne, contribuind semnificativ la dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și profesionale ale elevilor. În cazul elevilor de la specialitatea Turism, acestea capătă o importanță sporită, oferind oportunități reale de învățare experiențială, de aplicare a cunoștințelor teoretice și de formare a abilităților practice necesare viitorilor specialiști din domeniu.

Educația contemporană pune accent pe metode interactive și pe învățarea centrată pe elev, în care experiența directă joacă un rol fundamental. În acest context, excursiile educaționale devin un mijloc eficient de îmbinare a teoriei cu practica, facilitând înțelegerea profundă a conținuturilor studiate. Pentru elevii din domeniul turismului, excursiile nu reprezintă doar activități recreative, ci adevărate laboratoare de învățare.

Excursiile contribuie la diversificarea strategiilor didactice, oferind elevilor posibilitatea de a învăța într-un cadru nonformal. Prin observare directă, explorare și interacțiune cu mediul înconjurător, elevii își dezvoltă gândirea critică, spiritul de observație și capacitatea de analiză.

De asemenea, excursiile stimulează motivația pentru învățare și sporesc interesul față de disciplinele studiate. Contactul direct cu obiective turistice, culturale sau naturale facilitează înțelegerea conceptelor teoretice și contribuie la consolidarea cunoștințelor.

Pentru elevii de la specialitatea Turism, excursiile reprezintă o etapă esențială în procesul de formare profesională. Acestea oferă posibilitatea de a observa și analiza în mod direct structurile turistice, serviciile oferite, modul de organizare a activităților și relația cu turiștii.

Participarea la excursii permite elevilor:

- să identifice tipuri de turism și produse turistice;
- să analizeze infrastructura turistică și serviciile oferite;
- să dezvolte abilități de ghidaj și comunicare;
- să înțeleagă importanța patrimoniului cultural și natural;
- să exerseze organizarea și planificarea unui itinerar turistic.

Astfel, elevii dobândesc competențe practice esențiale, precum lucrul în echipă, responsabilitatea, adaptabilitatea și orientarea către client.

Pe lângă rolul educativ și profesional, excursiile contribuie la dezvoltarea personală a elevilor. Acestea încurajează socializarea, cooperarea și consolidarea relațiilor interpersonale. Elevii învață să comunice eficient, să își exprime opiniile și să respecte diversitatea. Totodată, experiențele trăite în cadrul excursiilor contribuie la formarea unor amintiri durabile, la dezvoltarea autonomiei și la creșterea încrederii în sine.

Un exemplu relevant de valorificare a excursiilor în formarea elevilor de la specialitatea Turism îl constituie deplasarea organizată în Iași, realizată de cadrul didactic Nosov Victoria profesoară de geografie și domenii turistice din colegiu împreună cu Asociația Obștească SOARTA în cadrul proiectului „Cultură și Turism Durabil pentru Incluziune Socială și Inovare în RMD și RO”, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021–2027 . Traseul a inclus vizitarea unor obiective turistice de referință, cu valoare istorică, culturală și religioasă.

Printre acestea s-a numărat impresionantul Palatul Culturii din Iași, simbol al orașului și important centru cultural, unde elevii au avut ocazia să descopere colecții muzeale diverse și să analizeze modul de valorificare turistică a patrimoniului.

Programul a continuat cu vizitarea unor importante lăcașuri de cult: Mănăstirea Golia, Mănăstirea Galata, Mănăstirea Frumoasa, Mănăstirea Cetățuia, Mănăstirea Vlădiceni și Mănăstirea Hadâmbu. Aceste obiective au oferit elevilor oportunitatea de a explora arhitectura religioasă, tradițiile spirituale și rolul mănăstirilor în conservarea identității culturale.

Vizitarea acestor monumente a avut o contribuție majoră în formarea unei perspective complexe asupra patrimoniului turistic. Elevii au putut observa diversitatea stilurilor arhitecturale, elementele de artă religioasă și modul în care aceste obiective sunt integrate în circuitul turistic.

Totodată, excursia a evidențiat importanța turismului cultural și religios, un segment esențial al industriei turistice, care atrage anual numeroși vizitatori. Elevii au înțeles rolul ghidului turistic în interpretarea și transmiterea informațiilor către turiști, precum și necesitatea protejării și promovării patrimoniului.

Experiența directă le-a permis să coreleze cunoștințele teoretice cu realitatea din teren, să analizeze comportamentul turiștilor și să identifice bune practici în domeniul serviciilor turistice.

Pe lângă rolul educativ și profesional, excursiile contribuie la dezvoltarea personală a elevilor. Acestea încurajează socializarea, cooperarea și consolidarea relațiilor interpersonale. Elevii învață să comunice eficient, să își exprime opiniile și să respecte diversitatea.

Totodată, experiențele trăite în cadrul excursiilor contribuie la formarea unor amintiri durabile, la dezvoltarea autonomiei și la creșterea încrederii în sine.

În concluzie, menționăm că excursiile educaționale constituie un instrument didactic valoros, cu impact major asupra formării elevilor. În cazul specialității Turism, acestea devin indispensabile, asigurând o pregătire complexă, bazată pe experiență directă și învățare aplicată.

Exemplul excursiei în Iași demonstrează relevanța acestor activități în dezvoltarea competențelor profesionale și în cultivarea respectului față de patrimoniul cultural și spiritual. Integrarea constantă a excursiilor în procesul instructiv-educativ contribuie la formarea unor viitori specialiști bine pregătiți, capabili să valorifice și să promoveze resursele turistice într-un mod responsabil și sustenabil.

Fiodorciuc Daniela,
Profesoară de geografie

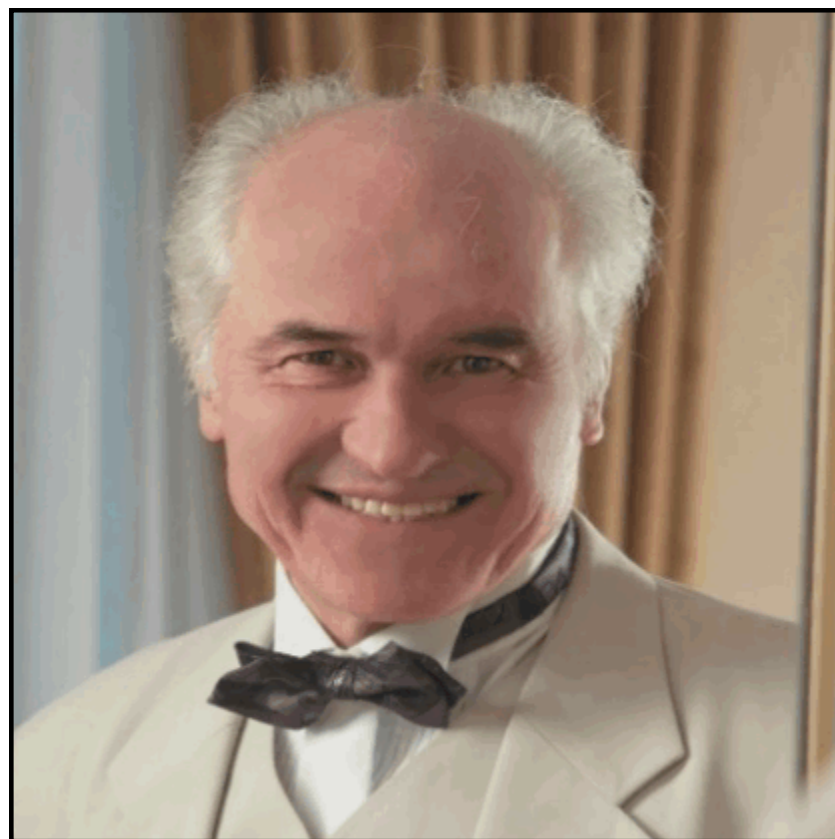
”EUGEN DOGA, NOTELE CARE NE UNESC CU CERUL...:

O CELEBRARE A SPIRITULUI NAȚIONAL LA CEAS DE PRIMAVARA”

SOROCA, 30 martie 2026 – Într-o atmosferă marcată de reverie și profunzime, comunitatea noastră educațională a adus astăzi un omagiu celui mai mare compozitor contemporan, maestrul Eugen Doga.

Activitatea muzical-literară intitulată sugestiv ”Eugen Doga, notele care ne unesc cu cerul...” a transformat sala de festivități într-un univers al armoniei, unde cuvântul și sunetul s-au împletit armonios.

Eugen Doga a fost nu doar un compozitor, profesor și academician, ci și un ambasador al culturii noastre. Născut la 1 martie 1937, în satul Mocra, el a devenit cunoscut în întreaga lume și a plecat în împărăția veșnică pe 3 iunie 2025, la vârsta de 88 de ani. A fost dăruit lumii în anotimpul renașterii, primăvara, când toți ne alinăm cu gingășia unui mărțișor la piept, simbolul curățeniei sufletești al maestrului. „M-am născut la 1 Martie 1937. și Mărțișorul, această minusculă bijuterie împletită tradițional dintr-un fir roșu și unul alb, m-a însoțit toată viața, Am fost Mărțișorul măicuței mele...”, a spus Eugen Doga, în ziua sa de naștere. Muzica lui Doga are o profunzime emoțională deosebită. Compozițiile sale rezonează cu sufletul omenesc și evocă amintiri și sentimente profunde. Creațiile maestrului sunt cunoscute pentru melodiile sale încântătoare și pentru capacitatea de a evoca emoții profunde. De la valsuri- la muzică de cameră, fiecare lucrare purtând amprenta talentului său unic.

**„ În fiecare acord, se află o lume,
O lume de emoții, de bucurii și fiori,
Muzica lui Doga, ca o floare în plină strălucire,
Ne aduce aproape, ne înalță spre nori.”**

Succesul acestui eveniment de amploare se datorează implicării active a elevilor din grupele 47, 11, 12 și 43 care au reușit să transmită emoția pură a compozițiilor dogiene sub îndrumarea atentă a profesorilor: Mitrofan Efim, Gornari Iulia, Donos Tatiana și Șportco Elena.

Scenariul, o piesă de rezistență a evenimentului, a fost semnat de cadrele didactice Șportco Elena și Donos Tatiana, care au reușit să contureze un fir narativ ce a purtat publicul prin biografia și universul creativ al maestrului. Programul artistic a fost unul dens și diversificat, acoperind cele mai sensibile coarde ale sufletului. Publicul a fost purtat prin valurile muzicii instrumentale, fiind interpretate piese emblematice precum: „Cascada” și melancolica „Monday-zi de luni”; Suita de valsuri care au făcut istorie: „Valsul fluturilor”, „Vals Gramofon”, celebrul „Vals liric” și, desigur, capodopera inclusă în patrimoniul UNESCO, „Valsul” din filmul „Gingașa și tandra mea fiară”; Momente de o rară frumusețe cinematografică prin „Valsul florilor” (din filmul „Casa pentru Serafima”) și piesa „Старая книжка”.

Muzica vocală a completat tabloul artistic, elevii îmbinând melodia cu versurile unor poeți dragi compozitorului. Au răsunat piese care vorbesc despre identitate și natură, precum „Vine toamna, vine” (versuri Ion Ungureanu), „Hora prieteniei” (versuri Ion Podoleanu) și nemuritoare odă adusă plaiului natal, „Codrii mei frumoși” (versuri Petrea Cruciuc).

Dincolo de audiția muzicală, evenimentul a fost o lecție de viață despre valoare și perseverență. Maistrul spunea: „M-am convins încă o dată, că arta poate trezi la viață memoria noastră puțin amorțită, ne poate îndemna la realizarea viselor purtate de secole, ne poate aduce Acasă, la izvoarele genelor noastre cu cântece și dansuri pornite de la crestele bătrânilor Carpați, legănate pe valurile mării azurii și duse hăt, cu chiote și tropote de opincuțe în orașele și satele dorului nostru...”

Maistrul Doga este considerat „pe bună dreptate Poetul Muzicii, cel care dăruiește momente de căldură fiecărui suflet obosit, contribuția sa la promovarea valorilor culturale fiind inestimabilă.

Această activitate a subliniat faptul că succesul nu vine doar din talent, ci și din perseverență și dorința continuă de a învăța și de a evolua. Eugen Doga ne învață prin exemplul său că este esențial să ne urmăm pasiunile și să credem în noi înșine. Maistrul spunea: „Creatorul este un cutezător. Este starea de căutare și de nedumerire. Un „nu știu ce“ și un „nu știu cum“. O stare care i-a ajutat să ajungă la destinație. Și în cazul creatorului e la fel – o singură îmbinare a două sunete te poate inspira, mișca, încălzi. Nu mai ai nevoie de lumea pe care o căutai la început, ți-ai creat propria lume și călătorești în lumea aceasta frumoasă. E o poveste. Țasta este fenomenul. Este, de fapt, o taină. Trebuie să treci de această stare de temere, de nesiguranță, deoarece tu trebuie să fii comandant al acestui inamic, care este creația. Trebuie s-o cucerești...”

Sperăm că acest eveniment a deschis noi pagini din repertoriul vast al compozitorului și a reconfirmat ce înseamnă muzica sa pentru cultura noastră: o poartă deschisă spre infinit.

”Ecolul unui Zbor Etern”

S-a stins o notă-n prag de seară,
Și pământul, mut, a tresărit,
Căci cel ce-a pus în strune primăvară
A plecat la cerul nesfârșit.

Se spune că acolo, peste nori,
Se scrie muzica pentru îngerii curați,
Iar el, cu degete de vis și flori,
Îi va învăța să fie mai bogați.

Zborul lui e-acum o reverie,
Un vals ce nu se va opri nicicând,
Căci a lăsat în urmă o mângâiere vie
Și dragostea pictată-n portativ.

Rămâne melodia, neatinsă de uitare,
Să ne aline pașii prin destine,
Chiar dacă azi, în marea de suflare,
Tristețea curge-n clape fine.

ZIUA MONDIALĂ A ASISTENȚEI SOCIALE

MARCATĂ PRINTR-O VIZITĂ DE STUDIU A ELEVILOR LA STRUCTURA TERITORIALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ SOROCA

Cu prilejul Zilei Mondiale a Asistenței Sociale, elevii grupelor 23, specialitatea Asistență socială, din cadrul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca au participat la o vizită de studiu la Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca, o activitate cu un pronunțat caracter formativ și aplicativ, menită să consolideze legătura dintre pregătirea teoretică și realitățile practice ale domeniului social.

Activitatea a fost organizată sub îndrumarea cadrelor didactice de la Catedra Științe socioumane și Asistență socială, Emilia USATÎI și Cristina DOGA, având drept scop familiarizarea elevilor cu specificul profesiei de asistent social, cu responsabilitățile pe care aceasta le implică, precum și cu diversitatea serviciilor sociale oferite la nivel comunitar.

În cadrul vizitei, elevii au avut oportunitatea de a interacționa direct cu specialiști din domeniu, fiind întâmpinați de doamna Aliona PERECHIATCO, șefa instituției, care le-a prezentat într-un mod detaliat structura organizatorică a instituției, principalele domenii de activitate, categoriile de beneficiari și mecanismele de intervenție socială. De asemenea, au fost evidențiate provocările actuale ale sistemului de asistență socială, inclusiv complexitatea cazurilor gestionate și necesitatea unei abordări interdisciplinare.

Un moment important al întâlnirii l-a constituit dialogul interactiv dintre elevi și specialiști, în cadrul căruia tinerii au adresat întrebări relevante, au analizat studii de caz și au reflectat asupra unor situații reale întâlnite în practica socială. Acest schimb de idei a contribuit la dezvoltarea gândirii critice și la conștientizarea importanței unor valori fundamentale precum empatia, responsabilitatea profesională și respectul față de demnitatea umană.

Totodată, elevii au aprofundat cunoștințele privind rolul asistentului social în comunitate, etapele procesului de intervenție socială – de la identificarea nevoii până la evaluarea rezultatelor – precum și importanța colaborării interinstituționale în soluționarea cazurilor sociale complexe. Au fost prezentate exemple concrete de cooperare între instituții, demonstrând faptul că eficiența intervenției sociale depinde de implicarea coordonată a mai multor actori comunitari.

Profesia de asistent social s-a conturat, astfel, în percepția elevilor, ca una esențială pentru funcționarea armonioasă a societății. Prin activitatea lor, asistenții sociali contribuie la protejarea persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, la promovarea incluziunii sociale și la îmbunătățirea calității vieții în comunitate. Mai mult decât atât, aceștia oferă sprijin moral, consiliere și orientare, devenind un real punct de sprijin pentru cei aflați în dificultate.

Vizita de studiu a constituit o experiență educațională valoroasă, oferind elevilor o perspectivă autentică asupra profesiei pentru care se pregătesc și consolidându-le motivația de a se implica activ în domeniul social. Activitatea a fost completată de realizarea unui colaj foto și de reflecții personale ale elevilor, în care aceștia și-au exprimat impresiile, emoțiile și concluziile, evidențiind interesul crescut și deschiderea față de această profesie.

Prin astfel de inițiative, procesul educațional este îmbogățit, iar elevii sunt sprijiniți să devină viitori specialiști competenți, implicați și dedicați comunității.

Emilia USATÎI, cadru didactic
Grad didactic Superior
Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca